

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
[CLUJ], Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
174. szám
Augusztus 3.

Péntek

Ma reggel kilenc órakor

meghalt Hindenburg, a német birodalom elnöke Hitler lett az új elnök

BERLIN. Hindenburg marsall agniája tegnap az esti órákban megkezdődött. A kiadott orvosi jelentés szerint

szívverése egyre gyengül és a halál minden percben bekövetkezhetik.

Blomberg tábornok, aki nemrég Norvégiába utazott, az elnök betegségének hírére visszaérkezett Berlinbe, ahonnan azonnal Neudeckbe Hindenburg betegágyához utazott. A kormány valamennyi tagja Berlinben időzik és várják Hitlert, aki a nagybeteg marsall mellett tartózkodik.

AZ UTOLSÓ PERCEK
BERLIN-NEUDECK. Neudeckből

najnali 5 óra 45 perckor Hindenburg állapotáról a következő hivatalos jelentést adták ki:

A nagybeteg marsall állapota rosszabbodott, a gyengeség fokozódik és mély agoniában fekszik.

Hitlerrepülőgéppel Neudeckbe utazott és még a tegnapi nap folyamán látogatást tett a nagybeteg birodalmi elnök ágyánál. Hindenburg ekkor még tudatánál volt és pár szívélyes szóval köszöntötte a kancellárt. Amikor Hitler kísérete a látogatás után autóból szállott mindnyajuk arca aggodalmat fejezett ki.

A vég

A Neudeckből reggel 9 órakor kiadott jelentés szerint a birodalmi elnök reggel 9 órakor meghalt. Egész Németország mély gyászba borult az elnök halálának hírére.

A FRANCIA KORMÁNY CÁFOL

PÁRIS. A francia kormány erőteljesen megcáfolta azt az amerikai hírt, hogy Franciaország csapatokat küldeni abba az esetben, ha Hindenburg helyére Hochenollern-ház valamelyik tagját ültetnék. Még abban az esetben is, ha a császári ház restaurációja fenyegetne Franciaország csak Angliával és Olaszországgal közösen tenné meg intézkedéseit.

HINDENBURG ÉLETE

Nyolcvanhét esztendő volt Hindenburg Pál, a német birodalom elnöke. A legsodálatosabb karriert futotta be. Katonai pályára készült és 1870-ben, a német-francia háború idején mint hadnagy harcolt a porosz hadseregben. Kitüntette magát. De azután csak nagyon lassan haladt előre a katonai ranglétrán. Elméleti stragégának tartották és sokan álmódzó fantasztának is mondták. Tudniillik, mint vezérkari tisztt, számos haditervet dolgozott ki, egy orosz-német háború esetére. Kinevezték,

mert azokban az időkben Oroszország és Németország között a legmelegebb viszony állott fenn. Haditerveinek gerince mindig az volt, hogy valahol a keletporosz-orosz határszelen, a Mazuri-tavak körül kerül majd egyszer döntő ütközetre a sor a két állam között s akkor bele lehet majd szorítani a mocsarakba az oroszokat. Elérte ugyan a tábornoki rangfokozatot, de a korhatár betöltése előtt, 1913-ban nyugdíjba küldték. Aztán kitört a nagy világégés. A dolgok nem egészen úgy mentek, ahogy azt a német nagyvezérkar kitervezte. Párist nem sikerült elfoglalni és orosz földön is meglehetősen rosszul álltak a német és osztrák-magyar seregek. 1915 elején történt, amikor valamelyik nagyfejűnek eszébe jutott, hogy él valahol Hannover városában egy Hindenburg nevű nyugalmazott tábornok, aki számos haditervet terjesztett a nagyvezérkar elé egy csitleges orosz-német háború idejére. Kiásták ezeket a haditerveket és felismerték, hogy bizony egy lángeszű hadvezér terveit. A császár azonnal magához hívatta a nyugdíjas tábor-

nokot és márol-holnapra megbízta őt az orosz fronton harcoló német I. sz. hadsereg vezérével. A többi már közismert. Hindenburg valóban a Mazuri-tavakba szorította Samsonov és Rennenkamp orosz tábornokok egész hadseregét. A közel egy hétig folyó, minden képzeletet felülmúló harc, amelyet a Mazuri-csata néven ismer a háború történelme, a németek döntő győzelmével végződött. 200 ezer hadifogoly, több, mint 90 ezer halott vesztesége volt az orosz hadseregnek, amelletr, hogy teljes fel szerelését és hadianyagát is elvesztette.

Az összeomlás után Hindenburg visszavonult. Amikor azonban Ebert, a német birodalom első köztársasági

elnöke meghalt, a közbizalom Hindenburgot ültette két ízben az elnöki méltóságba. Esztendőnkön keresztül pártatlanul töltötte be ezt a magas méltóságot is. Csak az utolsó évben, amikor már kétségen kívül az aggkor terhe nehezedett rája, homályosodott el kissé az ítélőképessége. Hogy a Hitler-rezsim hatalomra kerülhetett, ahhoz nagyban hozzájárult Pápen volt alkancellár, aki tudatos rosszhiszeműséggel azt hitette el Hindenburggal, hogy Brüning akkori kancellár kommunizmust akar bevezetni Németországba és ettől való félelmében adta át a hatalmat a horogkereszteseknek. Az utóbbi időben már több nézeteltérése volt Hitlerrel.

Rendeletileg proklamálták Hitlert elnökké

(BERLIN.) A birodalmi kormány a halálhír után azonnal proklamálta azt a törvényt, amely szerint Hindenburg halála esetén egyesítik a birodalmi elnöki és a kancellári méltóságot. Ezen törvény alapján tehát a jelenlegi kancellárra, Hitler Adolfra szállt át a német köztársaság elnöki tisztsége.

A halál hírére a német rádiótársaságok 9 óra 35 perckor tudatták a nyilvánossággal, majd egy félóra szünetet következett, aztán Göbbels közölte a nyilvánossággal a fenti tör-

vényt, majd közölte a következő törvényeket:

A német haderő tizennégy napos mély gyászt tart és a belügyminisztérium rendeletére tizennégy napig tartó gyászt tartanak. Külön törvény szól a temetésről, amely szerint az ország halottjának nyilvánítják Hindenburgot és az összes hivatalos épületeken félárbócsa engedik a zászlókat. Minden nyilvános előadás a temetés utáni napig szünetel. A temetés napján egy percre megáll a munka az egész ország területén.

Feleskették a hadsereget Hitlerre

Blomberg hadügyminiszter már a délelőtti folyamán rendeletet intézett az egész ország katonaságához és véderejéhez, amely szerint azonnal le-

kell tenniök az esküt Hitlerre, a köztársaság új elnökére.

A németországi áru- és értéktőzsde ma és pénteken zárva lesznek.

Ahol még fehér ember sohasem járt, egy expedíció a gyémántnál értékesebb, új drága követ fedezett fel

(LONDON.) Patrik A. Clayton, Anglia legismertebb geográfusa, mi-nap tért vissza a libiai sivatagban rendezett expedíciójáról és nagyon érdekes beszámolót tartott a sajtó képviselői előtt.

Clayton expedíciója a libiai siva-tagban 80 ezer angol mérföldnyi utat tett meg és

repülőgépek segítségével olyan vidékeket is felkeresett, ahol még sohasem járt fehér ember. Az expedíciónak sok nehézséget okozott az a körülmény, hogy a libiai sivatag még nincs térképezve.

Számos libiai expedíciónak bor-zalmas végét okozta már a tér-kép hiánya. Az expedíció nem tudott tájékozódni és emberei elpusztultak a sivatagban.

Ezen a nagy hiányon segített most Clayton expedíciója, amely le-galább nagy vonásokban feltérké-pezte a sivatagot. Az expedíció szá-mos elfelejtett óázist fedezett fel. Több olyan óázist sikerült megtalál-niok, amelyet 80 év óta egyetlen ex-pedíció sem talált meg és már azt hitték, hogy az óázisok végkép el-pusztultak.

Azonban az expedíció legérdeke-sebb eredménye mégis más természe-tű.

Clayton és társai a libiai siva-tagban egy ideig teljesen ismer-etlen drágakövet fedeztek fel.

Az új drágakő sok hasonlatosságot mutat az Ausztriában otthonos Dar-win-üveggel és az indo-kinai „Tek-tike” nevű drágakővel. Azonban op-tikai sajátosságai,

színe és tüze egészen mások, mint a két említett drágakő.

Az új drágakőnek sárgás színe van, azonban sötétebb, mint a sárga gyé-mánté. Szakszerűen csiszolva az új drágakő olyan egzotikus ékszer, ami semmiben sem marad hátra a csi-szolt briliánsnál. Pillanatnyilag a drágakő értékét nem lehet megállapítani, mivel belőle csupán azt a né-hány rendkívül becses próbadarabot ismerik, amelyet Clayton hozott Londonba és csiszoltatott meg Lon-doni gyémánt kőművesekkel. A drá-gakő szakmában legjelentősebb spe-ciálista, Spencer dr. nézete szerint

az új drágakő ipari értékesítése nagy jövő előtt áll.

A drágakő származására nézve még mit sem tudunk. Egyelőre a drágakövet „Cosmic Gen”-nek, koz-mikus drágakőnek nevezték el, mi-vél annyira ismeretlen, mintha most esett volna egy más planétáról a földgolyóra.

A Cosmic Gen megjelenése Lon-

dnon nemcsak az ásványtan tudósai, hanem a drágakőkereskedők körében is nagy feltűnést keltett és Clayton már százával kapja a megbízásokat, hogy nagy mennyiségben szállítsa a libiai drágakövet a londoni piacra. A jelek szerint valószínű, hogy Clay-ton eleget tesz a megbízásoknak és e célból

összel újabb expedíciót indít Li-biába, azzal a céllal, hogy minél több ilyen drágakövet szere-zzen.

Clayton egyébként a Cosmic Gen megjelését hosszú utja egyik epizód-jának tartja csupán, a libiai pusztákról felvett térké-

peket sokkal értékesebb expedi-ciók eredményeként tartja, mint a gyémánttal versenyezni képes új drágakövet, de még egy má-sik epizódot is fontosnak tart a Cosmic Gen felfedezésénél és pe-dig azt, hogy Dakla és Guira között egy 60 tagból álló telje-sen kimerült benszülött csapa-tot talált.

A kimerült emberek egy legyőzött benszülötttörzsnek tagjai voltak, akik eltévedtek saját hazájukban: a pusztákban és nem találtak ki a si-vatagból. A Clayton-expedíció irá-nyította utba a benszülötteket és mentette meg ezáltal az életüket.

Három súlyos vasuti szerencsétlenség a fővárosban:

Két halott, két sebesült

(BUKAREST.) Halálos kimene-telű vasuti szerencsétlenség történt éjszaka egy órakor a Bukarest mel-letti 2. számú őrháznál. A 943. szá-mu konstancai gyorsvonat Funbeni község mellett elütött egy kétlovas parasztszekeret, amelyen két funbeni parasztagazda ült.

A két földműves még a vonat elhaladása előtt át akart menni a síneken, habár a sorompó már moz-gásban volt. Hiába valóak voltak Smaranbahe Vasile ör kétségbeesett in-tései, a parasztok nem tudták kike-rülni a végzetet. A mozdony elütötte a könnyű parasztszekeret és magával hurcolta annak romjait. Az egyik gazdát, akinek a személyazonosságát még nem sikerült megállapítani, a felismerhetetlenségig szétro-csolták a mozdony kerekei.

A másik, Dragos Misuresci 31 éves gazdálkodó könnyebb sebekkel ke-rült ki a katasztrófából. A lovaknak nem történt bántódásuk. A viz-szálat megállapította, hogy a sorom-pórt a halálos szerencsétlenségért nem terheli felelősség.

A másik vasuti szerencsétlenség a bukaresti északi pályaudvaron tör-tént. A 7330. számú tolató mozdony vagonokat rendezett az állomáson. Nem tudni hogyan, egy szerencsétlen pillanatban a

a vagonok ütközői közé ke-rült Bursa Gligore 10 éves bu-kearesti kisfiú, akinek mellkassát és fejét borzalmasan összeron-csolták az ütközők.

A kisfiú eltemetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

A harmadik vasuti katasztrófa ugyancsak a fővárosi északi pályaud-varon történt. A 9043. számú sze-mélyvonat elütötte Chioriu Stefan, a III-as számú Cerna voda csendőr-ezred közkapitányát, aki az egyik va-gonból akart a másikba átszállni. A katona éppen az ütközőkön ment át, amikor a vonat hirtelen megrándult és a szerencsétlen katona annak kö-vetkeztében a sínek közé esett. Bal-lábát többől levágták a vonat kerekei. Kórházba szállították. A vizsgálat megindult.

Dolgozik az osztrák vésztörvényszék

(BÉCS.) A július 25-i forradalom letartóztatottjainak ügyében a rö-g-tönítelő törvényszék ma újból ösz-szeült. Itélkezni fog Curt Pál horog-kereszties fölött, aki

örnagyi ruhába öltözve, vezette a Dollfuss elleni merényletre készülő osztrák horogkeresztiese-ket.

A másik vádlott Bonis Edward, aki-nél robbanóanyagokat találtak.

BÉCSBEN REND VAN (BÉCS.) Bécs általános képe egyéb-ként visszatért a nyugalmi állapota. Az ostromállapotot mindinkább eny-hítik. Szerdán este a kabarék már megtarthatták előadásukat, a Prátert újra megnyitották. A kávéházak és éttermek zárórájá este 10 órára tűz-ték ki. Csak a tánclokálokat nem nyithatták meg ki, valamint tilos a nyilvános helyeken zenét tartani a

meggyilkolt Dollfuss kancellár ha-lálával elrendelt gyász miatt.

A Heimwehr leszerelése Bécsben és Bécs környékén már folyamatban van, ami a legkézzelfoghatóbb jele annak, hogy Bécs és környéke már van a vészélyen.

SEPER A NAGY SEPRŐ (BÉCS.) Egész Ausztria területén erélyes kézzel tisztítja meg a kormány a köztisztviselői kart a befurakodott kampószerkesztésektől.

Mindenkit eltávolítanak, akiről megállapítják, hogy bármiféle kapcsolata volt a terroristákkal.

Az eltávolítottakat fegyelmi viz-szálat alá vetik, azután mindenféle illetmény megvonásával végleg el-bocsátják őket. Az elbocsátó rendelet egyformán érinti a legmagasabb és legalacsonyabb közalkalmazotta-kat.

LETARTÓZTATTÁK
A NEUES WIENER
JOURNAL SZER-
KESZTŐJÉT

Szenzációs letartóztatás történt teg-nap este Bécsben. A rendőrség el-fogta és a törvényszék fogházába szállította Nagelstock Waltert, a Neues Wiener Journal felelős szer-kesztőjét. Megállapították róla, hogy szoros összeköttetésben volt a kam-pószerkesztésekkel és propaganda mi-niszternek volt ki-zemelve a Rintelen-kormányban. Nagelstock Rintelen egyik legbizalmasabb barátja.

KIUJULTAK A HARCOK

BÉCS. Karinthiában kiujultak a harcok. A kampószerkesztések minden valószínűség szerint Németországból újabb erősítéseket kaptak és számos helyen kemény ütközetre került a sor a zendülők és a kormánycsapatok között. Közvetlen a jugoszláv határ-ron a késő esti órákig elkeseredett küzdelem volt, amelynek során egy a felkelők, mint a karhatalmi csa-patok igen sok embert vesztettek. Végül is a szövetségi hadsereg ala-kulatainak sikerült bekeríteni a kam-pószerkesztések osztagait, akik között gépfegyverrel rettenetes pusztítást vé-geztek. Sokan megadták magukat, számos zendülő súlyosau sebesülten került fogságba.

Társadalmi élet

(—) A „Mured” Turista Szaksztlály vezetősége közli az alábbi turista-híreket a természet kedvelők részére. Au-gusztus 5-én és 6-án közkívánatra Szó-váta-fürdő. Részvételi díj 175 lej. Ugyancsak 5-én Tordai bányafürdő. Részvételi díj 65 lej, melyben a fürdő-jegy is benne van. 12-től 20-g Bihar-hegységi túra: Szamosbázár—Csodavár — Eszkimó jég- és onacsászi csont-barlang vidékére, csakis gyakorlott tu-risták részére. 26-án a nagyváradi „Va-sas” meghívására Dregán-völgy. Klub-közi zászlócsere a két egyesület között. A fent válozatos gazdag turista pro-gramu turákra jelentkezni lehet az „Unio” papírkereskedésben, str. Memo-randului és Darvas fodrásznál, Calea Motilor 112. szám alatt. Bármelyik fen-ti szép turára a „Mured” vezetősége turistákat és természetbarátokat ven-dégül minél nagyobb számban szívesen lát.

RÁDIÓ

PÉNTEK, augusztus 3.

Bukarest. 13.45. Könnyű lemezek. 19.05: Könnyű zene. 20.15. Rádió zene-kar. 21.15: Mozart: Zongora és fuvós-ötös. 22: Constinescu Evania énekel. 20.30: Művészi saxofonjáték. 23.30: Ká-véházi zene.

Budapest. 7.45. Torna, utána hangle-mezek. 10.35: Hírek. 11: Felolvasások. 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek. 14.30: Hetényi—Buday és Sebő Miklós triója. 15.40: Hírek. 16.30: A rádió diáklélorá-ja. 17: Hanglemezek. 18. „Szent Erzé-bet és a varázsló Klingsor”. Felolvasás. 18.30: Ének zongora kísérettel. 19.10: „A nő a családban”. Felolvasás. 19.45: Sportközlemények. 20: Cigányzene. 21: „Falu”. Három egyfelvonásos színmű. 22.40: Hírek. 23: Operaház zenekara. 24: Jazz-zene.

Kassa. 12.30: Lemezek. 13.40: Katona zene. 14.30: Magyar hírek és lemezek. 19: Magyar műsor. 19.55: Magyar hí-rek.

Pozsony. 11.25. Magyar hírek. 13.10: Lemezek. 18.50: Lemezek. 19.15: Ma-gyar műsor. 20.10: Dalest. 23.45: Ma-gyar hírek.

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondu-lálást, villanv nélkül, 6 hó-napi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ug-y-szintén vas- és vizondulálást legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalon,

Cluj, Reg. Ferdinand 33.
Élián-ház. — Vashid mellett.

Husz évi raboskodás után hazajött Tomszkból Horváth Jóska klarinétos, a cigánysor egykori reménysége

(KOLOZSVÁR.) A kolozsvári cigánysoron, a Tanító Ház mögött, ahonnan már régen elköltöztak a színes lámpák és a kultura villanydrótokra függesztette azokat az ugynevezett bár boxai felé, élt egy nevezetes cigánycsalád. Id. Horvát József volt a családfő, aki a Centrálban, meg a régi Európában a Pongrác meg a Csikái bandájában brácsával vidította fel a kirugni kívánczók, heje-huja kedélyeket.

Az öreg Jóska bácsi fekete volt, mint egy hamisítatlan boxkenőcs, de viszont kontrázni jobban tudott, mint az alsós partiban a legedzettebb nyulbőrkereskedő.

EGY „CIGÁNY”, EGY „KIRÁLY”

Az öreg Horváth Jóska a Csikay bácsival együtt hegedült országszerke. Voltak ők a bécsi Burgban... Gödöllőn és mindenütt, ahol bárók, grófok, fő és alispánok,

meg válogatott hercegleányok szakitották a sevrócsizma talpát a magyar cigány nótájára.

Ott volt az öreg Horváth Jóska akkor is, amikor Budán Rudolf osztrák trónörökösnek kellett huzni a bufeleit és másnap, mikor a Csikay Gyurkát (ma már szegény Gyuri bá lett) megkérdezték, hogy kik voltak jelen,

főlénytel és cigánybüszkeséggel azt mondta... Sokan voltak bibas... egy cigány... egy király és nyakaltuk a királyi pincéből a pezsgős bort.

Rég volt mindez... lehet, hogy igaz sem volt...

NŐNEK A PURDÉK

Az időt bizony soha sem lehetett kerékkötni. A purdék csak megőnének, még akkor is, ha a mezők liliomát gonviselő nagy textíles csak Ádám-kosztümbe öltözteti a fáraók színes ivadékát. Így nőtt fel nagy fiuvá ifj. Horváth József is,

akit az apja a brácsa árnyékában klarinétára itélt.

Az ifju Horváth József pedig tizenéves korától kezdve ambícióval, lelkesedéssel, tele tüdővel, tele szájjal szakadatlanul fújta a klarinétot a bandában.

Ilyenkor persze a klarinétban több volt a nyál, mint a nóta, de szesz mellett az urak az ilyen csurgós deffektust nem igen veszik észre.

ÉS JÖTT VALAMI KÜLÖNÖS DOLOG

...ez a különös dolog pedig az volt, hogy az osztrák császár valamit nagyon megfontolt, sőt meggondolt... hadat üzent a rácnak meg a muszkának... anno 1914.

Ifj. Horváth Jóska szájában a klarinét megdugult... 19 éves volt és a császár elvitette katonának.

Sirt az egész cigánysor... a Cimbalom-uccán tul, fel a Munkás-uccáig... és Jóska úgy nézett ki a csukaszürke ruhában, mint egy primás reggel felé, akit összecsókol a mulató ven-

dég, de egy bűdös garast nem adott neki...

DRÁGA GYERMEKEM, A DEVLA ÖRIZZEN MEG

igy szólott özvegy id. Horváth Józsefné, mikor a Jóska gyereket elvitték Kolozsvárról Prágába... Jóska gyerek ment... nem is ment, hanem vitték... és a tiszt urak, akik valamikor jókat riccsentettek a klarinét mellett, magukhoz vették, dédelgették...

de azután csak ki kellett menni neki a frontra a tiszt urakkal együtt.

És ment. Vitte magával a klarinétot is. Przemysl... Ivangorod... Brestlitovszk, Varsó, Grodistye... Baranovici... mindmegannyi állomás, ahol ifju Horváth József elővette a klarinétját és kuruc nótákat buggyantott a szomorúság és gránát-tűz mellé... Nagy Bercsényi Miklós... Csinom Palkó... Nagymajtényi sikon eltörött a zászló...

MINTHA AZ EGEKBŐL TÁROGATÓZTAK VOLNA...

ugy szólt ez a szíveket megejtő klarinét, de Bruszilov, az oroszok generális nagymestere Kovno táján benyomta az osztrák-magyar armádia frontját és valahol Gorodistye táján

egy muszka ezred kozákjai pikával biztatták Jóska a klarinétost, hogy menjen meglátogatni a muszka cárt. És ment... mert fogoly lett.

Megismerkedett egy kicsit a kancukával is, bemutatták neki a nagy-koplasz gyönyörűségét és a gyaloglás sokezer kilométernyi tréningjét Tobolszktól Krasznojarszkgig.

EGY CIGÁNY... EGY FOGOLY...

Krasznojarszkbán hullottak az emberek, mint a folyó tetején a szerelembe égett tiszavirág. Tisztek, legények, sőt uram bocsá' még a cigányok is.

Csak ifj. Horváth Jóska nem fogott a kolera, sem hideg... úgy élt, mint a faluvégi sátorban télen is a fügefalevél bundába öltözött rajkók.

Csak egyet nem hagyott abba. A klarinétot.

Fujta belőle a hazavágyást, a fájdalmat, ez epekedést a Cimbalom-ucca és a banda után.

KARMESTER UR JÓSKA

Addig fujta aztán ifju Horváth Jóska a bus nótákat, hogy Vörös-oroszországban egy magyar bakából kerületi népbiztossá avanzsált nagyhatalmasságnak megtetszett a „hazai” dal. Jóska maga mellé vette akkor is, amikor Tomszka került valami nagy hivatalba.

Tomszkbán aztán Jóska felfedezték. Betették az ottani proletár színházba klarinétosnak és karmesternek Tizetöt évig fujta itt Jóska Toscanit, Chovánt és a többi világmárkákat... de beleunt.

Beleunt annak ellenére is, hogy feleségül vett egy Volga melletti lencsöke orosz nőt... produkált két kapuciner rajkót,

mégis beleunt a szovjetszépségekbe és engedélyt kért, hogy hazautazhasson a kolozsvári cigánysorba...

Az engedélyt megkapta... csak éppen, hogy pénzt nem engedtek kihozni... mert ez szigorú szabály.

Jegyet kapott egészen Csernovicig, ahova három nappal ezelőtt érkezett.

RIADALOM A CIGÁNYSORON

Tegnap érkezett a cigánysorba id. Horváth Józsefnének a sürgöny Csernovitzból...

„Anyám! Jóska fíad buszéri rablás után megérkezett Csernovitzba. Nincs utiköltségünk. Küldjél ezer lejt, hogy hazamehessünk. A két rajkóval és az asszonnyal.”

Nagy lón a riadalom a cigánysoron. Anyja elájult. Funkosás és lelkesedés, hiszen a Jóska a klarinétost, akitől husz éve senki egy sor hirt sem kapott... mindenki halottnak hitte... el is siratták... el is temették... el is felejtették... és ime a klarinétos, a Horváth Jóska, a cigánysor egyik szépséges reménye... husz évi raboskodás után az orosz temetőből életre kelt.

Az ezer lejt valahogy összehozza a cigánysor... de már Pongrác és Csikai nem igen fognak új banda élére feltámadni. (Zsolt.)

Tufli Richard, volt alpolgármester egy uccát sajátított ki a Szamos mellett

(KOLOZSVÁR.) Tufli Richard volt cukrászról, akinek ősei még Olaszországban készítették a fagyaltot s aki Kolozsváron letelepedve még a románoknál is eredetibb származású románná vedlett és sikerült pár évvel ezelőtt a nemzeti parasztpárt révén városi tanácsossá, majd Kolozsvár alpolgármesteré lennie. Tuffliról már több ízben számolt be a lapunk többé-kevésbé a város érdekeit szolgáló tetteivel kapcsolatosan.

A derék volt városatya legújabb dicső ténykedését pár nappal ezelőtt követte el:

A Fântânelei-ucca a Donát-utal párhuzamosan egészen a Nagyágig vezet ki. A fuvarosok a Szamosból kilapátolt építkezéshez szolgáló porondot ezen az uton keresztül hozzák be már több éven keresztül megrendelőkhez. A gáttól körülbelül 400 méternyi hosszúságban az ut Tufli Richard legelőjén vezet keresztül. A volt alpolgármesternek egy pár tehene mindennap itt szokta rágni a száradt fűvet. A tehének, ugylátszik, élénk ellenszenvvel viseltettek a lovasszekerek iránt, mert nem akartak legelni akkor, amikor a fuvarosok végigmentek a város tulajdonát képező Fântânelei-ucca kérdéses 400 méternyi szakaszán. Mit csinált Tufli ur, hogy tehenei emésztési nyugalmát biztosítsa?

Először is egy rendőrt állítottatott oda (nem tudjuk, hogy milyen módon)

rendelkezik egy volt alpolgármester a rendőrséggel) és megbizta azzal, hogy egy fia szekeres se engedjen keresztül az uton. A fuvarosok azonban nem respektálták a rend derék őrét, azzal a kifogással, hogy erre vonatkozólag nem tudnak semmiféle városi rendeletről. A volt alpolgármester, hogy mégis megakadályozza a homokos szekerek közlekedését, fogta magát és egy méter mély és egy méter széles árkot ásatott a város tulajdonát képező uton keresztül. A fuvarosok azóta természetesen nem tudnak közlekedni az elrontott uton.

Egy kérvényt készítettek, melyben tiltakoznak Tufli önhatalmu eljárása ellen és még a holnapi nap folyamán benyújtják a polgármesterhez.

Kérdjük azonban, hogy miként létezhetik ez Kolozsvárt, hogy egy volt alpolgármester szabadon rendelkezhetik az állam rendőreivel és a város tulajdonát képező utat, önhatalmulag lezártatja, sőt tettét még azzal is súlyosítja, hogy egy mély árokkal teljesen használhatatlanná teszi az uttestet.

Kérjük a polgármester és a rendőrkésztor urat, hogy azonnal indítsák be a vizsgálatot annak a megállapítására, hogy Tufli Richard magánember milyen módon sajátítja ki egy utcát a saját céljaira. (m. t.)

— PRÓBÁLJA MEG talp és bőrszükségletét Kozák István bőrlüzletében, Cal. Reg. Ferdinand 25., (főpostával szemben) beszerezni. A legártósabb minőségben, olcsó napi árban vásárolhat.

— Revolverrel hasbalította legjobb barátját. Ion Alexandrescu Pungina községi lakos tegnap délután összeveszett legjobb barátjával, Calescu Constantinnal. Alexandrescu szemrehányást tett barátjának, mert az volt mennyasszonyának kezdett udvarolni. Calescu kikérte magának a figyelmeztetést, mire a végsőkig felfingerelt Alexandrescu revolvert rántott és hasba lőtte ellenfelét. Az áldozatot reménytelen állapotban szállították kórházba, eszméletét nem nyerte vissza s ma reggel kiszáradt. A gyilkost letartóztatták.

— Kik kaphatnak munkát! Az állami munkaközvetítő hivatalhoz a héten a következő munkaalkalmakról érkeztek jelentések: Alkalmazást kaphat: 1 borbély Botosaniban, 1 hölgyfodrász, 1 német tásalkodó nő Iassiban, 1 kályhás Bazar-gicban, 1 hölgyfodrász Campulungban, 2 hölgyfodrász Turnu-Severinben, 1 turókészítő Chisinauban, 1 manikűrősnő Chisinauban, 2 szövőmunkás, 2 szövőszövő mester Galacban, 1 pék Craiovában, 1 író-gépmechanikus Bukarestben, 1 masamódnő Szebenben, 1 mechanikus „Schpitz” gépekhez Ploestiben, 1 chemikus mérnök Hotinban, 15 kőtörő Marosvásárhelyen, 1 gépész, 1 pénzbeszedő, 5 kályhás, 1 zongorahangoló, 1 szígyártó, 4 vasöntő, 1 férfifehérmű szabónő Kolozsváron.

Évek óta elveszettnek hitt férjét feltalálta Amerikában, de az álfeleség megelőzte az igazi asszonyt

(NEWYORK.) Sok évvel ezelőtt kivándorolt Németországból Amerikába egy Richard Greiber nevű ember, hogy az Újvilágban munkát keressen. Feleségét, Anne-Mariet odahaza hagyta, de megígérte neki, hogy mihelyst módjában lesz, uti-költséget küld neki és akkor utazzék utána.

Évek teltek el, de Richard Greiber nem adott életjelet magáról. Az asszony érdeklődött az amerikai konzulátuson férje sorsa iránt, de nem tudtak neki felvilágosítást adni és így Greiberné iasanként arra a gondolatra jutott, hogy a férje bizonyára meghalt. Annai nagyobb volt az öröme, amikor

egy napon elveszettnek hitt urától levelet kapott, amelyben az közölte vele, hogy igen jó anyagi viszonyok között él. Küldött is neki megfelelő összeget, hogy menjon utána Amerikába.

A boldog asszony gözökre szállt, hogy felkeresse régen nem látott férjét. Az uton a gözöson megismerkedett egy nővel, aki Irmgard Laxnak mondotta magát. Összebarátkoztak és Greiberné elmesélte élete romantikus történetét, majd

megmutatta új barátjának a férje fényképét.

Közvetlenül New Yorkba érkezése előtt Greiberné

különös bágyadságot érzett s lefeküdt kabinjában.

Irmgard Lax körülbelül egy órát töltött mellette s amikor meggyőződött róla, hogy az altatópor hatott és Greiberné már mélyen alszik, elhagyta a kabin, miután előbb sebtiben összepakkolta holmiját.

Amikor a hajó befutott a kikötőbe, a behajózás nyüzsgő lármájában egyszerű

egy éles női hang Richard Greiber nevét kiáltotta. Néhány perccel később férj és feleség egymás karjaiban voltak.

Richard Greiber ugyan erősen megváltozottnak találta a feleségét, de arra gondolt, hogy elválásuk óta sok év telt el és ez okozhatta, hogy a feleségét nem ismerte fel.

Néhány órával később a steward az egyik kabinban alvó nőre bukkant, Greibernére. Felkeltette és közölte vele, hogy a hajó már régen megérkezett a newyorki kikötőbe. Rémülten pattant fel az ágyról az elaltatott Greiberné, mert arra gondolt, hogy

elkérte a férjével való találkozás időpontját,

de mivel tudta, hogy a férje a „Hotel Wellington“-ban lakik, gyorsan odahajtatott. A szállóban közölték vele, hogy Mr. Greiber elment hazulról. Az asszony erre újra pihenni tért és csak este ébredt fel. A férjét még most sem találta a szobájában. Lement az étterembe, hátha ott tartózkodik a férje és

ott valóban meg is pillantotta, még pedig ujdonsült „felesége“, Irmgard Lax társaságában.

Az álnok barátnő, amikor meglátta Greibernét, felugrott a helyéről és elszaladt. Nagy volt a viszontlátás

öröme, azután Richard Greiber elmondotta a feleségének, hogy Irmgard Lax hogyan adta ki magát hitvesének és

hogyan használta fel a viszontlátás örömeinek első óráit arra, hogy elegáns ruhákat rendeltessen magának és nagyobb összegű

pénzt kapjon „férjétől“.

A ravasz nő a rendőrség rövidesen kézrekerítette. Kiderült, hogy többszörösen büntetett és kitaloncolt bűnöző. A bíróság teljes szabadságra vezetésre ítélte Irmgard Laxot, aki büntetésének kitöltése után deportáltat Amerikából.

Egymillió lejt sikkasztottak el Kisenev pályaudvar anyagraktárából

(KISENEV.) Hatalmas arányú sikkasztásnak jöttek nyomára a kisenevi hatóságok. A sikkasztásokat és csalásokat az állomási raktár két főtisztviselője: Eftimie Constantin és Corate Dunitru követték el. A két cinkost letartóztatták. Kihallgatásuk alkalmával bevallották, hogy mintegy egymillió lejt fordítottak saját céljaikra az anyagraktár pénzeiből.

A sorozatos csalásokat oly módon

követték el, hogy anyagokat vettek ki a raktárból és azokat eladták a helybeli kereskedőnek. A saját bevallásuk szerint a sikkasztásokat és lopásokat 1923. óta zavartalanul üzik.

A hatóságok további cinkosok után is nyomoznak mert nem valószínű, hogy ennyi idő alatt társaik tudta nélkül ennyi visszaélést tudtak volna elkövetni.

Megválasztották a Munkás-Szanatórium Egyesület vezetőségét

(KOLOZSVAR.) Az alakulóban levő Munkás-Szanatórium Egyesület ideiglenes vezetősége az elmúlt napokban hívta össze közgyűlését az Építőmunkás-otthonba. Az ideiglenes vezetőség beszámolt az eddigi munkálatairól s utána lemondott tisztségéről, hogy helyét átadja az újonnan megválasztott rendes vezetőségnek.

Az új vezetőségben az elnöki tisztelet Paukerow Leonard tölti be. Al-elnökök: dr. Löbstein Sándor és Krausz József. Főtitkár: dr. Lőrincz Albert, titkár: Sugnariu T. Jegyző:

Gergely Anna, pénztárnok: Zsidó Gergely, vezetőségi tagok: Bojar Antal, Chisui Petritiu, Iovanel Dimitri, Kandel Ignác, Tóth Józsefné és Zsidó József.

Vezetőségi póttagok: Kis Ernő, Maniu Gavrilă, Matlák Ilona, Szilágyi Lajos és Volf Sándor. Az ellenőrző bizottság elnöke dr. Chirila Victor lett. Az egyesület ügyészi tisztségére dr. Deutsek Géza ügyvédet, a főorvosi állásra pedig dr. Heller József ismerő kolozsvári orvost választották meg.

Kóbor ebek veszélyeztetik esténként a közbiztonságot

(KOLOZSVAR.) Tegnap felháborító látványnak voltunk szemtanúi. A Fantanelei-uccában egy elszabadult farkaskutya csaholva nekironzott egy biciklistának, rágni kezdte a kerékpár hátsó gumiját és ledöntötte a gépen ülő embert.

Tudomásunk szerint ebzárlat van Kolozsváron... ebzárlat - papi ron. Talán éppen ezért lehetséges, hogy a Grigorescu-uccában és környékén az utóbbi hetekben annyira elszaporodtak a kóbor kutyák, hogy a közbiztonság alkonyat után veszélyben forog.

A gyanútlan járókelő csak akkor veszi észre magát, amikor a komondorok ráugranak és széttépik ruháját.

De nem csak a Grigorescu-uccában, hanem a Pop Iulian-uccában Garibaldi-uccában és az egész Újtelepen esténként járni sem lehet az ebektől.

Kérjük az illetékes hatóságokat, hogy vessenek véget a kóbor ebek garázdálkodásainak.

Tegyük lehetővé, hogy az adófizető polgárok közbiztonsága biztos legyen!

Építőmunkás-mozgóban:

Szombaton, augusztus 4-én 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn, kedden 7 és 9 órakor.

A halál völgye

Izgalmas cow-boy dráma.

Főszerepben: **Georg O'Brien**, a cow-boy király legújabb filmje.

Elvárak 10 és 12 + 3 lei.

TIGRIS A KELEPCEBEN

Regény. Irta: J. H. SMITH

(46)

Richard mosolyogva tette le a levelet és azonnal nekiült, hogy válaszoljon.

„Kedves néném, nagyon köszönöm szombati levelét. Higgye el, még sohasem voltam ilyen szorgalmas, mint most, de nagyon sok minden zavar az eset kiderítésénél és a dolog mindig szélesebb méretekben terjed.

Most aztán végre találtam egy határozott nyomot és ezen elindulva, azt hiszem, eredményt fogok elérni.

Emlékszik még Lucasra, a színészre, akit utóliára Galsworthy darabjában láttunk?”

Felnézett az írásból, Parker jött be és elkeseredett hangon jelentette:

— Megint az az ember van itt, uram, — és reménykedve várta, hátha elutasíthatná.

Gazdája örömmel ugrott fel.

— Eressze be hamar Mings urat és hozzon feketekávé.

Mings ragyogó arccal jött be és diadalmasan sandított a szomorú inasra.

— Fontos mondanivalóm van, felügyelő ur, de csak négyszemközt. — és kárörvendve nézett a szorongva távozó inas után. Aztán visszanyerve komolyságát, győzelmes arccal jelentette ki: — Meg van a meggyilkolt ember lakása!

— Brávó, Bob, — dicsérte a detektív — maga a legügyesebb kopó, akit vel életemben találkoztam! Üljön le és mesélje el hogyan történt.

— Lakást keresni jártam. — kezdte a kis ember — a tizedik helyen már eredménytél voltam. Maga a hely is nagyon megtetszett nekem, a háziasszonyt Swalesnének hívták, özvegy, férje rakodómunkás volt és tavaly halt meg. Nem nagy kár érte, azt hiszem, nem bánt jól a feleségével, — mondta erkölcsösen.

— Swalesné nagyon rendes asszony, kézimunkákat ad el és van egy kiadó szobája. Azt mondta nekem, — folytatta — hogy lakója hosszabb időre elutazott és érdeklődésemre elmondta, hogy egy olasz fiatalember volt, aki most hazajárna ment; a leírás teljesen egyezik a fényképpel. Persze, azt senki sem szívesen beszéli, hogy lakóját meggyilkolták, az emberek nem szívesen járnak a rendőrségre tanuskodni. Háziasszonyom azt mondta, hogy rendbehozza a szobát és elrakja elődöm ottmaradt holmiját, de én ragaszkodtam hozzá, hogy rögtön beköltözhessen, megmagyaráztam, hogy kevés holmim van és jól el fogok férni.

— És talált valamit? — kérdezte Illing izgatottan, de Bob nem felelt, mert Parker jelent meg az ajtóban.

— Egy távirat, uram...

Richard feltépte a borítékot és rémülten olvasta:

„Garce eltűnt, gyere azonnal. Vivian.”

(Folytatjuk.)

Megint előlről kezdődik a nyugdíjasok kálváriája — nincs pénz

(KOLOZSVAR.) A nyugdíjasok körében érthető elkeseredést váltott ki, hogy még mindig nem történt intézkedés a nyugdíjak folyósítására. Ez az elkeseredés érthető, mert a nyugdíjasok a késedelmes fizetések miatt mindig valami rosszat sejtene, sajnos szomorú tapasztalataik vannak már ezen a téren s balsejtelmek a legtöbb ször valóra is váltak.

Annak idején 1933-ban is így kezdődött. A nyári hónapokban nehézségek történt a kiutalás, előbb csak tíz-tizenöt napos volt a késés, aztán már egész hónap hátralékban maradt, míg végül azzal zárták az évet, hogy kinek három, kinek négy, kinek öt havi nyugdíja maradt bent az állampénztárban. A következő évben már pontosabban történt a fizetés. Mindenki bizott, hogy már valóban a rendes kerékvágásba jutottak.

amikor újra elkezdődtek a nehézségek s újra az állampénztárban maradt néhány havi illetmény.

Azóta nem volt panasz a fizetések ellen. Pontosan érkezett meg a kiutalás egy-két nap késéssel minden hónap huszadika körül.

Most azonban már elmúlt elcsúszás is, de a kiutalásnak még híre-hamva sincsen. Most már ha meg is érkezik a kiutalás, nem valószínű, hogy husz nap múlva újra folyósítják a következő hónapra járandóságot s ha akkor is lesz néhány napos késés, úgy már közel egy teljes hónap lesz a differencia.

Már úgy látszik, hogy újra kezdődik a három év előtti nyugdíjaskálvária. A szerencsétlen öreg, munkában kiöregedett nyugdíjasok, akiknek egyetlen megélhetési alapjuk a többszörösen agyonredukált nyugdíj, rossz omennek veszik a késedelmes kiutalást s

a multak tapasztalatai alapján nagyon sötétnek látják a helyzetet.

A multban is az volt, hogy illetményeik bannmaradtak az állampénztárban s aztán évek múlva állami bonokkal fizették ki őket, olyan állami bonokkal, amelyeket semmire sem lehet felhasználni, csupán arra jó, hogy az a kevés protekciós adóalany, aki az állammal szemben fennállott kötelezettségének annak idején összeköttetései alapján nem tett eleget, potom áron megvásárolja az elmaradt illetmények fejében kiutalt állami bonokat s azzal fizesse ki szinte elévült adótartozását s

a szerencsétlen nyugdíjas bőrén közel hetven százalékos keressen meg.

Az állami bon az elmaradt nyugdíjhátralékok fejében nem volt fizetési eszköz, csupán arra volt alkal-

mas, hogy egyes rossz adófizetőknek jelentősen külön kedvezményt.

Ugyanez a sors vár az 1932-es nyugdíjhátralékokra is, mert az állam a most érkezett rendelet értelmében ezt is bonokkal fizeti.

Ezek mind olyan szomorú tapasztalatok a munkában kiöregedett nyugdíjasok előtt, hogy a mostani nyugdíj késedelmes fizetéséből nem sok jót olvasnak ki s a lehető legnegyobb pesszimizmussal néznek a fejlemények elé.

Miért tűnt el a német Himalája-expedíció?

(DELHI.) Megírta annakidején a „Jóestét!”, hogy a német Himalája expedíció három nagyírú tudós tagja hatalmas hóviharba került és nyomtalanul eltűnt. India fővárosából most érkezik be a jelentés, amely beszámol arról, hogy mi okozta az expedíció három tagjának halálát. A jelentés szerint a három tudós rádióvevője elindulásuk előtti estén légköri zavarok miatt nem tudta venni

az időjárásjelentéseket. A poonai meteorológiai intézet július 7-ének éjszakáján, néhány órával a hóvihar kitörése előtt rádióon értesítette a hóviharról az expedíciót és óva intette őket, az ut folytatásától. Mivel a három tudós nem szivlelte meg a figyelmeztetést, valószínű, hogy nem is kapták azt meg, mert ellenkező esetben feltétlenül visszafordultak volna.

A valuta-gangsterek Eldorádója, Lichtenstein fejedelemség, pénzügyi nehézségekkel küzd

(ZÜRICH.) Lichtenstein fejedelemség, a valutasíterek Eldorádója, fizetési nehézségekbe jutott. A kis országba, amelynek területe nem nagyobb Kolozs megye felénél, az utóbbi években valósággal özönlött a pénz Európa minden részéből. A panamisták, a sikkasztók mind-mind ide menekítették ki „nehézen szerzett” vagyonukat.

Lichtenstein herceg valamelyik őse még a hűbéres korszak idején hűbértokként kapta a jelenlegi állam területét s a hűbértok idők folyamán önálló fejedelemséggé lépett elő.

A mostani pénzügyi nehézségeknek oka abban rejlik, hogy a kormány legutóbbi lottó-vállalkozása kudarcot ért, az államkincstárnak.

A kis ország pénzügyi szanalása érdekében vissza akarja fizetni 1925. évi 5 százalékos államkölcsönét, hogy a kamattehertől megszabaduljon. E célból Svájcra fordult, mert vele vám-unióban él. A svájci szövetség tanácsa meg is szavazott 870 ezer frank kölcsönt s ezt 80 ezer frankos évi részletekben kell a fejedelemségnek vissza fizetnie.

SPORT

VASÁRNAP A KAC NACYVÁ RADON JÁTSZIK. A KAC vezető ségének sikerült vasárnapra a nagyváradi Török-vés-sel igen érdekesnek ígérkező mérkőzést lekötöni. A Török vés elleni barátságos mérkőzésen játszani fognak az őszi bajnokságokra beállított új játékosok is.

OKTÓBER 16-RA HALASZTOTTÁK A ROMÁN KUPA DÖNTŐJÉNEK LEJÁTSZÁSÁT. A román kupa döntőjét Bukarestben a Venus-pályán fogják lejátszani, ami október 16-án fog megtörténni.

A RIPENSIA SZABADSÁGOLTA JÁTEKOSAIT. A Ripensia játékosai augusztus 15-ig szabadságot kaptak. Az augusztus hónapra kapott turameghívást az utóbbi gyenge szereplésre, visszautasította.

NAGYENYEDEN SZEREPELNEK VASÁRNAP A KAC USZÓI. Az idén nagy lendülettel indult meg a KAC uszó szakosztályának és vízipólcsapatának megszervezése, úgy, hogy az idei uszó évad végén előreláthatólag szép sikereket köny-

velhetnek el. Vasárnap a nagyenyedi uszók vendégei lesznek, ahol nagy-szabású uszóverseny után a Müllerrel és Jordákyval megerősített pólócsapat méri össze erejét az enyediakkal.

MA ESTE ÉRKEZNEK MEG Budapestre a szombat-vasárnap olasz-magyar-jugoszláv hármas uszóversenyre a jugoszláv uszók. A csapat pólójátékosokkal együtt 22 főből áll és dr. Narzelli és Praunsberger vezetők kísérik az izgalmasnak ígérkező hármas vízi tornára.

A III. KER TVE-FTC, VIZI-PÓLÓ mérkőzés eldöntetlen: 2:2 (1:1). Góllövők: Czele, Székely, Házi, Kislégy. Bíró: Keserű III. Dacára annak, hogy a mérkőzés hétköznapi játszódott le, a többnyire egész nap dolgozó játékosok gyönyörű játékot produkáltak.

AZ UTE KONNYÚ JÁTEK UTÁN gólzáporral győzött Tatában. UTE-TSC 9:0 (3:0). Góllövők Németh, Halassy.

CARTONNET NEM INDULHAT a magdeburgi európabajnoki

uszóversenyeken. A francia Uszószövetség felfüggesztette Cartonnet melluszó bajnok versenyzési jogát, mert nem jelent meg a válogató próbaversenyen. A büntetés június 30-ától kezdődőleg egy évig tart.

PÉNTEKEN DÖNT A SZÖVET SÉG A ROMANIA ÓVÁSA ÜGYÉ BEN. A futballszövetség szerdán esti ülésén foglalkozott a Romániának a TAC elleni óvásával, amelyet, mint jelentettük, Havas jogosulatlan szereplése miatt adott be. A szövetség hosszasan tárgyalta az ügyet, a bizottság tagjai azonban nem tudtak megegyezésre jutni és a döntést péntekre halasztották, amikor ismét összeülnek és meghozzák határozatukat.

TEKE-SPORT

Eredmények: Târgu-Muresi CFR tekezőpályán CFR 35-Diana csapatok 12 játékkal 4 menetben barátságos játszottak és 219:218 arányban a CFR nyert. CFR pályán Egyetértés és CFR 33. barátságos, 12 játékkal, 189:187 arányban nyerte. — Tekéző naptár. Csütörtök: UEC — Corvin az UEC pályán. Vasas — Favorit az Orosz-pályán. — Móríc B. a Tekéző Sport Szövetség alapítója és ügyvezető elnöke beadta lemondását. Indokolásul felhívta, hogy kimerült a hároméves rendkívüli szervezésben és helyét másnak adja át. Sportkörökben a szenzációs hír nagy feltűnést keltett, de megerősítették a hivatalos körök is.

— A belga királyi család repülőltja. Brüsszelből jelentik: A belga király és felesége, akik kedden délelőtt 11 órakor repülőgépen utra keltek Svédország felé, utjukra magukkal vitték a kis Albert herceget is.

— Lyon mintájára szervezik meg Páris légi védelmét. A most Lyonban lefolyt légi védelmi gyakorlatok bebizonyították, hogy modern nagyváros légi védelmét hathatósan meg lehet szervezni. Az eredmények alapján Páris számára is a lyonihoz hasonló védelmi rendszert léptetnek majd életbe. Langeron, Szajnamegye prefektusa, a Liberté értesülése szerint, a megyei tanácstól huszmillió frankos hitelt kért és kapott. Ezzel az összeggel a párisi és Páris környéki városi hatóságok bevonása révén azonnal megkezdik a védelmi rendszer megvalósítását.

— Négy vakmerő betörés egy éjszaka Galacon. Az éjszaka folyamán négy vakmerő betöréses lopás történt a dunai kikötővárosban. Sam bert Sámuel, Ghekov Gheorghe, Fridenstein Huna és Pivniceru Dumitru lakásán. A betörők jelentős összegű pénzt, szövetvegeket és különböző házidolgokat loptak el. Az azonnal bevezetett nyomozás néhány óra múlva elővezette a rendőrségre Mocanu Ioan tulcsai és Silvestru Todor radauti legényeket, akik bevallották, hogy Pivnicerunál ők követték el a betörést. A többi bűnestről azonban hallani sem akarnak. Átadták őket az ügyészségnek.

Lapunkban hirdetni biztos sikert jelent!

Hirdessen a „JÓESTET!”-ben

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vidéki érdeklődőknek a lap levelezési rovatában válaszolunk.

Raktárnok, Sürgös mentől hamarabb! 100, Komoly barátság, Negyedévre előre fizetek, Aki bírja marja, jeligékre levelek vannak a kiadóban.

MISS ELISABETH, a híres grafologus-(jós)-nő, hogy mindenki felkereshesse, még városunkban tartózkodik. A mai naptól kezdve 20 lejért konzultál. Nála mindent megtudhat tudományos és modern alapon. Piata Mihai Viteazul 15. (4540)

ADÁS-VÉTEL

VESZEK jókarban levő használt 6 darab ablakot, 4 darab ajtót. Cím a kiadóba. (4542)

SZOBA, konyha, veranda, speiz nagy telekkel 27.000 lej adóssággal eladó. Str. Dobrogea 32. (4551)

BORBÉLYÜZLET elhalálozás miatt teljes felszereléssel eladó, azonnal elfoglalható. Ugyanott lakás kiadó. Cím a kiadóban. (4549)

HAZ eladó igen olcsón: szoba konyha, speiz; egy külön szoba, 2 kemencéből álló pékség, istálló, fűkamrák, szép veteményeskert. Str. Take Ionescu 55. (4418)

EGY jókarban levő indító ellenállás 15 Amp. „Ganz” eladó. Cím a kiadóban. (4385)

PESTI HIRLAP KÖNYVEL, Színes Regényt, Pengős, Félpengős Regényt használt, de csak jó állapotban vesz a CULTURA ANTIKVIÁRIUM Cluj, Str. Memorandului 4., hátul az udvarban. (2143)

EGY jókarban levő sodronybetétes hálós gyerekágy eladó. Cím a kiadóban. (4522)

JÓKARBAN levő strafszeke eladó. Értekezni lehet: Hellmann, Calea Traian 7. (4533)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

SZÉP telek eladó. Str. Oăsanu 95. Értekezni Str. Vacarescu 16. (4476)

FORD luxusautóra csukott karosszéria kerestetik. Cím a kiadóban. (4061)

KOLOZSVÁR környékén, víz mellett 30-100 hold földet vennék bérbe. Ajánlatokat „Földbérlet” jelíggel. (4535)

HAZ, mely áll: 3 egy szoba, konyha és 2 üzlethelyiségből. korecsma és fűszerüzlet, olcsón eladó. Cím a kiadóban. (4532)

KIADÓ LAKÁS

EGY csinosan butorozott különbejárattal szoba augusztus 1-re kiadó. Cal. Mitor 81. (4199)

KIADÓ egy restaurant szép nagy kerttel teljes berendezéssel és minden engedéllyel ellátva. Értekezni Stefan Gaspárnál, C. Reg. Ferd. 151. Telefon 355. (4537)

SZUTERIN szoba konyha kiadó. Str. Negruzzi 1. (Süketnéma-intézetnél.) (4517)

KIADÓ Memorandului-utca 1. szám alatt az egész emeleti rész, mely áll 8 helyiségből. Ajánlatok f. év augusztus 10-ig adhatók be. Kolozsvári róm. kath. egyházközség. (4514)

KIADÓ vendéglő bodegával, 2 nagy helyiség berendezéssel, 1 szoba konyha lakással, autóbussz megálló, víz, villany, szép tiszta tágas udvar feltűnő olcsón, augusztus hó 15-én átvehető. Cím: Pop háztulajdonosnál, tSr. Pata 102. Délután 2-5-ig. (4491)

LAKÁST KERES

KERESEK szeptember 1-re egy szoba konyhás egeszséges lakást. Cím a kiadóba „Megfelelő” jelíggel. (4539)

ÁLLÁST KERES

AGILIS nő, ki 8 évig önállóan vezette saját üzletét, pénztárnoki, raktárnoki, vagy ehhez hasonló bármilyen állást vállalna szerény fizetéssel. Címeket „Nagyobb garancia” jelíggel a kiadóba. (4541)

ÖNÁLLÓAN dolgozó operatív és technikai munkákban precíz bizonyítványokkal rendelkező fogász társulna, csak vidékre, esetleg állást keres. Leveleket a kiadóba „Perfekt” jelíggel kérek. (4486)

GYERMEKTELEN házaspár ház mesteri állást keres. Értekezni Str. Dragalina 88. (4546)

FAHIVATALNOK mérlegképes könyvelő, 34 éves, állást keres. Bármilyen munkát vállal. Cím a kiadóba. (4544)

FÉREGIRTÁST, butortakarítást épület renoválást, festést, politurózást szakszerűen olcsón vállal Szász asztalos, Dorobantilor 92. Hívásra azonnal megyek. (4543)

ÁLLÁST KAPHAT

KIZÁRÓLAG hosszabb gyakorlatlaltal bíró 2 ügyes fémnyomó segédet felvesszünk. Ajánlatok levélben „Jóbizonyítvány” jelíggel a kiadó továbbít. (4526)

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíggel, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket aznap megjelenésük délelőtti 11 óráig lehet csak feladni.

VASÖNTÖKET felvesz Hirsch vasöntöde. (4516)

EGY pékség azonnal felvéteték Deák, Str. Haiducului 2a. (4545)

KÜLÖNFÉLÉK

ÁTKÖLTÖZTEM az éttermemmel str. Trecatoara 9. szám alól a Cal. Reg. Ferd. 14. szám alá, ahol jutányos áron vállalkozok abonenseket ebéd és vacsorára. Szíves partifogást kér Albert-étterem. (4538)

IZZADÁS ellen ANTISUDOR folyadék, hintőpor LEI 20. Kapható: FLOHR gyógyszerár Cluj, Calea Regele Ferdinand 79. (4534)

ÜZLETEMET P. Unirii 15., Meinel-féle helyiségbe helyezem át, üzlethelyezés miatt augusztus 8-ig raktáron levő kalapokat olcsón árusítom. Tabovits kalapszalon. Str. N. Iorga 2. (4548)

FELKÉRJÜK azt az urat, aki 26-án éjjel egy OXYGEN-tömlőt letét ellenében elvitt, hogy 24 órán belül hozza vissza. Különböző letétjét felhasználjuk egy új tömlő beszerzésére. „Fortuna” gyógyszertár. (4554)

EGÉSZSÉGES nő dajkának ajánlkozik. Cím a kiadóban. (4550)

Jó könyv, olcsó áron!

Dickens: A Picwick club 2 kötetben 60 L
Dickens: Kis Dorrit 3 kötetben . . . 99
Gogoly: Holt lelek . . . 33
Dumas: A három testőr 2 kötetben. 48
Anatole France: Fehér kövön . . . 40
Shaw: Ember és felsőbbrendű ember 55
Luhász: A világirodalom története 55
Barbusse: Erő . . . 30
Némirovsky: A milliommos Golder . . . 30
Lengyel: A boldog város . . . 30
London: A tűzes nap sugar . . . 60
London: A Mayák kincse . . . 60
London: Melység . . . 30
Hobson: Egy új világ problémái. . . 24
Laczo: Szent Iván tüze . . . 30
Lewison: Az örök sziget . . . 60
Photopidán: Szerencsés Péter 2 k. 60
Fink: Ehes vagyok, vászonkötésben 68
Róth: Hiób, vászonkötésben . . . 68
Farkas: A magyar irodalom története, vászonkötésben . . . 68
Eckhárt: Magyarország története, vászonkötésben . . . 68
Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés, vászonkötésben . . . 36
Dickens: Twist Oliver, vászonkötés 36
Poé: Tul életen és halálon, vászonkötésben . . . 36
Dumas: A kaméliás hölgy, vászonkötésben . . . 36
Báró Kemény: A rajongók 2 kötetben, vászonkötésben . . . 72
Prévost: Manon Lescaut . . . 36
Eötvös: A nagy per 3 kötetben . . . 99
Br. Eötvös: A falu jegyzője 2 k. . . 80

Vidékre csak a pénz, vagy bélyeg előzetes beküldése mellett szállítunk. Egyszáz lejen felüli megrendelésnél portómentesen.

Cultura

könyvkereskedés Cluj, Str. Memorandului 4 az udvarban.

— Egy embert megölt, egyet szívesen megsebesített a felrobbanó gránát. Galacból jelentik: A város közelében levő Tamuian községben Picioaroaga és Ticleanu gazdák gránátot találtak a mezőn. A két parasztember érdeklődve vizsgálta a veszélyes játékszert, amely felrobbant és mindkettőjüket súlyosan megsebesítette. Picioaroaga kórházba szállítása közben kiszenvedett.

— **Leleltte volt gazdáját az elbocsátott ügyvéd.** Bukarestből jelentik: Véres dráma játszódott le tegnap este a közönségtől zsúfolt Elisabeta bulevardon. Az uttásten hullámozó tömeg egyszerre csak revolverdöbbenésre lett figyelmes. A lövés irányába összesereglett emberek hatalmas vértócsa közepén találták Petache Tantort, több kisebb bukaresti szálloda tulajdonosát. A járőrök telefonon kihívták a mentőket, akik a szerencsétlen embert kórházba szállították. Az orvosok megállapították, hogy a szállótulajdonost mellén érte a lövés. Sebesülése súlyos, de nem életveszélyes. Petache volt jogtanácsos, Eugen Ostapovicu. Lőtte le mert néhány héttel ezelőtt a szállótulajdonos felmondta állását. Az ügyvédet letartóztatták.

MOZI

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön nagy kettős műsor. 2 film egy helyért. Először Kolozsvári Az utolsó Don Juan. Főszerepben Douglas Fairbanks és Bebe Daniels. II. A cárepcs. Lehár világhírű operettje. Főszerepben: Eggerth Marta, Georg Alexander, Ottó Wallburg, Ida Wüst.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön: Panoptikum. Minden idők legizgalmasabb filmregénye. 100 százalékos színes film. Főszerepben: Lonel Atwil, Fay Wray, Glenda Farriel.

CAPITOL-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön „Victor és Victoria”. Renata Müller és Hermann Thimig-el. — Baier-Carnera szenzációs box világbajnoki mérkőzése.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ

MŰSORA:

Szombaton, aug. 4-én 7 és 9 órakor új műsor: A halál völgye. Izgalmas cow-boy dráma. Főszerepben: Georg O'Brian. A cow-boy király legújabb filmje, tele izgalommal és szórakoztatással. Műsor előtt a legújabb Híradó.
Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor: A halál völgye. Izgalmas cow-boy film. Főszerepben: Georg O'Brian. A cow-boy király legújabb filmje. Műsor előtt a legújabb Híradó.
Hétfőn, kedden 7 és 9 órakor utoljára: A halál völgye.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől: Az vagyok, akit szeretsz. Greia Garbo, a legnagyobb filmdiva legújabb filmje. Leszállított helyárak: 10 és 18 lej.

A gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében a Magyar Színházzal szemben világvárosi műsört láthat a közönség

Stanescu

Sambrai

híres társulata Prima borok. Szolid árak. Azuga sör.

KIRK

... a készítő és lektor: **MAYER ANTAL**

... a MAYER-NYOMDA
kőforgó-gépén, Cluj.

... a készítő és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Augusztus 3. Péntek. Róm.
kath. István Hermin. Prot.
Stephan. Gör. kath. Isachie, Dalmat.
12. 22. Av.

JOESTET!

VESZEKEDÉS.

- Bár csillár lenne belőled!
- Miért éppen csillár?
- Mert akkor lógnál és égnél egy
szerre...

BIZALOMGERJESZTŐ.

Öreg hölgy (a pilótához): Nagyon
meggyázzon, kérem, most ülök életem-
ben először repülőgépen.

Pilóta: Ne tessék félni, nagyon vi-
gázok. Én is most vezetek először...

JELENET A STRANDON.

- I. strandlovag: Menjen innen, ké-
rem, ez a hölgy nem ismeri magát.
- II. strandlovag: Igazán! Bezzeg
tegnapelőtt ismert, amikor megmen-
tettem az életét.

I. strandlovag: Ugy? Vegye tudo-
másul, hogy azóta én háromszor
mentettem ki a vízből!

HÜSÉG.

- I. barát: Nem valami csinos em-
ber a férjed... És te hü tudsz hozzá
lenni?
- II. barát: Hogyne, még pedig
elég gyakran...

KORCSMÁBAN.

- Hallja, korcsmáros ur, adjon
egy pohár snapszort, mielőtt botrány
lesz!
- Miért lenne botrány?
- Mert nincs egy vasam sem...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti
meteorológiai intézet jelentése sze-
rint erős légáramlás, felhősödés, eső,
helyenként zivatar várható. A hő-
mérséklet változatlan.

— **Inspekciónak a gyógyszertárak.**
Ezen a héten a következő gyógy-
szertárak teljesítenek éjjeli szolgál-
latot: Dr. Biró (Piata Unirii), Deme-
ter Cornel (Calea Motilor), Apostol
(Calea Regele Ferdinand), Palóczy
Calea General Foch).

— **HALÁSZI munkaruhái, orvo-
si köpenyegek a legjobbak.** 50 szá-
zalekben avatott kelméből készül-
nek Cluj, Calea Regele Ferdinand
109 szám.

— **Ma este Ürmössy Magda az
Újságíróklubban.** Ma, a legdivato-
sabb, legfelkapottabb operett-sztárja
Budapestnek Ürmössy Magda, a „Fő
városi operett-színház“ első prima-
donnája, ez a feltűnően széphangu,
bűbájos fiatal énekesnő, aki rövid
szárménypróba után szédítő gyor-
sással „beérkezett“. Alig került Bu-
dapestre, máris több színház ver-
sejnyzik érte. Csengő, üde, friss szop-
ránjában fogunk ma este az Újság-
íróklubban gyönyörködni, ahol ope-
rettáriákat és dalokat fog énekelni,
egyéni művészetének meleg benső-
ségével.

Tudja-e Ön, hogy mi a **HORMON?**
Az orvostudomány legújabb, korszakalkutó felfedezése!

EUKUTOL 6 biológikus
HORMON-KRÉM és
EUKUTOL bőrolaj

a hormonműködést serkenti, bőrokon-
alkatrészeket tartalmaz, amelyek arc-
és testbőrét táplálják, ápolják, hűsítik,
gyógyítják és megfiatalítják,

NAPÉGÉS ELLEN VÉDIK.
Próbálja ki, meggyőződik páratlan hatásáról.

Eukutol 6 kis doboz...	Lei 20
Eukutol 6 nagy doboz...	40
Eukutol bőrolaj kis üveg...	60
Eukutol bőrolaj nagy...	120

Vezérképviselő: **Rózsa-Royal**
Drogéria R. T. Cluj.

Kapható minden jobb szaküzletben!

LEGUJABB

A minisztertanács előtt ismertette
Slavescu párisi utjának eredményét

(BUKAREST.) Tatarescu és Tilea
volt miniszter között ismeretlen cél-
lal találkozás történt. Ma reggel mi-
nisztertanács volt, amelyen Slavescu
penzügyminiszter expozéban ismer-
tette a külföldi hitelezőkkel történt

tárgyalásait. A minisztertanács elha-
tározta, hogy az állami apparátus
egyszerűsítésére és az álláshalmozások
ellen kiadandó törvény-dekrétumot
még e hét végén életbe léptetik.

Az extrónörökös Vilmos képviselőjében
részt vesz Hindenburg temetésén

(BERLIN.) Vilmos császár Hin-
denburg halálhírének vétele után az
elhunyt fiához, Hindenburg ezredes-
hez részvéttáviratot küldött. Ezen-
kívül megbízta az extrónörököszt,
hogy a temetésen őt is képviselje.

Hindenburg haláláról kiadott hivata-
los jelentés így hangzik:

Paul von Benneckendorf und von
Hindenburg 9 óra 10 perckor vissza-
adta lelkét teremőjének.

Matrózok zendülése Galacon

(GALAC.) A Sucava nevű galac-
ban tartózkodó román hajó matrózai
fölláztak és kijelentették, hogy
nem hajlandók különorában dolgoz-
ni.

A lázadó matrózok elhagyták a
hajót. A kikötőparancsnokság azon-
nal megindította ellenük az eljárást.

Veszedelemes pénzhamisító banda
került a hatóságok kezére

(CSERNOVIC.) A storozinetme-
gyei Cizmiciuva községben pénzhami-
sító bandát leplezték le, akik 100 le-
jeseket, 20 zlotyisokat és 10 dollá-
rosokat hamisítottak. A banda feje be-

ismerte, hogy már hosszabb idő óta
hamisítanak különböző pénznemeket,
amelyeket a csernovici fekete-tőzsdén
hoztak forgalomba.

A hét legnagyobb eseménye! Három világszenzáció!

Dollfuss temetése

Max Baer-Carnera

Szöke Szakáll utólrhetetlen, könnyekig kacagató vígjátéka Szakáll
a Variétében. Számozott jegyek!

Bécs gépfegyver tü: ben
a bécsi forrongások!

világ bajnoki
boxmérkőzése.

kezni az EKE-irodában (Mátyás-ház)
d. e. 11-12-ig és d. u. 5-7-ig péntek
estig. Vendégeket szívesen lát a Turista
Szakosztály.

— **Kirándulás.** A Székely Társa-
ság Ifjúsági tagozata autós kirándu-
lást rendez f. hó 5-én, vasárnap Ma-
rosujvárra, a sóaknák megtekintésére.
Majd fürdés a sósfürdőben és a Ma-
rosban. Utiköltség oda és vissza 45
lej. Indulás vasárnap reggel 5 óra-
kor, az egyesület helyisége előtt, Re-
gina Maria-uca 11. szám. Jelentkez-
ni lehet ugyanott, I. emeleten, na-
ponta este 8-9-ig. Jelentkezési ha-
táridő péntek este 10 óráig. Turave-
zető Homm Vilmos. Vendégeket szí-
vesen lát az egyesület.

— **POP VALÉR VOLT IGAZ-
SÁGÜGYMINISZTER GYÁSA.**
Súlyos veszteség érte dr. Pop Valért,
volt igazságügyminisztert, a Skoda-
ügy parlamenti bizottsága elnökét.
Édesapja: Pop Alexandru tisztele-
beli főesperes, szerda este 9 órakor
hosszas szenvedés után kiszenvedett.
A románság körében nagy tisztele-
nek örvendő főpap földi porhüve-
lyét augusztus 3-án, pénteken dél-
után a görög katolikus katedrálisból
helyezik nyugalomra.

— **Kommunista sztrájkolók meg-
rohamozták a szakszervezetek épü-
letét.** Párisból jelentik: A veviersi
textilmunkások szakszervezete elren-
delte az öt hónap óta tartó sztrájk
beszüntetését. A kommunisták a szak-
szervezet rendeletének ellenszegül-
tek és megrohamozták a szakszerve-
zet épületét. A csendőrség a tüntető-
ket szétoszlatta.

— **Óriási raj repülőhangya lepte
el Párist.** Párisból jelentik: Párist
óriási raj repülőhangya lepte el. A
hangyák legszivesebben az ismert
szórakozóhelyek kávéházi terraszait
keresték ki, hogy leszálljanak. A ven-
dégelők, pincérek és vendégek elke-
seregettek harcot kezdték a betolako-
dók ellen, amelyek a környék erdő-
segeiből jöttek és nászrepülésen vol-
tak.

— **FELKÉRJÜK azt az urat, aki
26-án éjjel egy OXIGÉN-tömlőt le-
tét ellenében elvitt, hogy 24 órán
belül hozza vissza.** Különböző letét-
jét felhasználjuk egy új tömlő be-
szerzésére. „FORTUNA“ gyógy-
szertár.

— **Súlyos szerencsétlenség a
Szamos-parki körvasuton.** Tegnap
este súlyos „vasuti baleset“ történt
a kolozsvári Szamos-parkban. A mi-
niatúr körvasut mozdonya és há-
rom személykocsi kisiklott, többen
megsebesültek... nagy volt a pánik.
A Szamos-park vidám közönsége
máris megdöbben, megijedt... a
szórakozásból. Ugyancsak este tör-
tént a Szamos-parkban, hogy a hí-
res kardnyelősátorba egyik artista-
nő után rendőrkormányos jött és le-
tartóztatta. A letartóztatás rövid
magyarázata a következő: N. I. fia-
tal csernovici urilány megszökött a
szülői háztól... A szülei értesítet-
ték a rendőrséget. Kolozsváron rá-
találtak. Ma hazaszállítják.

— **Vasvillával leütötte szomszéd
ját, mert az a lucernásában legel-
tetett.** Véres verekedés játszódott
le tegnap délután a Mehedinți-i me-
gyei Zegala községben. Barbu és
Alexa községi lakos lucernásába ta-
lálta az ökreit legelőt. Balulescu
Ioant. Barbulescu dühbe jött és a
községi legelőre akarta vezetni az
állatokat. A másik ellenszegült, mi-
re a parasztagda vasvillával fejbe
ütötte. Balulescu eszméletlenül össze-
rogyott. A vértől megvadult ember
nekiesett áldozatának és hatalmas
kódorabbal több helyen beszakította
a fejét. Balulescu életben maradásá-
hoz semmi remény.

— **Félholtra verték halász tár-
sukat.** Cosma Mici és Leon brailai
halászok már régóta rossz viszony-
ban éltek Timofte Leofit cascailii
halással. Tegnap reggel a három
ember összetalálkozott a brailai hal-
vásártéren. A testvérek egyike gya-
lázkodó szavakkal illette Timoftet,
aki összeverekedett a másik két ha-
lással. A Cosma testvérek karók-
kal leütötték a halászt, aki olyan su-
lyos sérüléseket szenvedett, hogy
életveszélyes állapotban szállították
kórházba. A verekedő halászokat a
rendőrség letartóztatta.

Cihosky tábornok:

„Hogyan írhatott alá egy tábornok olyan beszámolót, amely ellentétben áll azzal a szerződéssel, amelyről szól?”

(BUKAREST.) A Zeletzky-ügy ki vizsgálásával megbízott parlamenti vizsgálóbizottság tegnap folytatta ülését. A megnyitás után Calinescu volt belügyi államtitkár nagy beszédben kérte a bizottságot, hogy ne torpanjon meg a felmerült nehézségek előtt, amelyek a nyomozás útjában állnak, hanem

a legkérelmezhetőbb szigorral és személyekre való tekintet nélkül, folytassák az ország közvéleményét annyira érdeklő sőt ügynek a kivizsgálását, mindaddig, míg minden egyes részletre teljes világosság nem derül. Calinescu szavaira Pop Valér elnök válaszolt, aki megállapította, hogy meg van elégedve a bizottság munkájával. Megelégedését fejezte ki, hogy olyan gazdag anyag áll a bizottság rendelkezésére, amelyből feltétlenül le lehet vonni a végső következtetéseket.

CIHOSKY TÁBORNOK
A BIZOTTSÁG ELŐTT

A beszédek után Cihosky tábornokot, volt hadügyminisztert hallgatták ki. A tábornok, aki abban az időben vezette a hadügyminisztériumot, amikor az állam hatalmas megrendeléseket tett a csehszlovák Skoda-cégnél, azokról a megrendelésekről számolt be a bizottságnak, amelyeket Mironescu tábornok, a hadügyminisztérium megbízottja tett. Cihosky tábornok szerint Mironescunak kettős megbízatása volt: elsősorban a nélkülözhetetlenül fontos anyagokat kellett beszereznie, másodsorban tanulmányozni tartott a Skoda fegyvergyár új fegyvermodelljeiről. Tapasztalatairól utóbb be kellett számolnia a legfőbb román katonai bizottságnak, hogy beszámolója nyomán az állam megtehesse a hadifelszerelési megrendeléseket.

Egyik bizottsági tag azt a kérdést tette fel, hogy miért nem Franciaországtól vásárolták a hadianyagot?

A tábornok azt a választ adta, hogy a Skoda-gyár jobb minőségű árut szállított.

Popoviciu tábornok: Miért hiányzanak úgy a hadügyminisztérium, mint a vezérkar irattárából azok az összehasonlító táblázatok, amelyeket a Skoda-botrány kipurolása idején öngyilkossá lett Sica Popescu tábornok készített és amelyekben fel vannak tüntetve az egyes fegyvergyárak árai is?

AZ IRATOK ELTÜNTÉK...

Cihosky: Miért éppen engem kérdeznek erről?

Valósággal tüvé tettem az egész hadügyminisztériumot, hogy ezeket az értékes okmányokat az Önök kezébe adhassam.

Utastítom az volt, hogy az árak olcsóbbak legyenek, mint a jugoszláv vagy a cseh hadseregénél felszámított egységarak, a táblázatokat ezen az alapon állították össze. A táblázatokat Maniu is látta, a végső kimutatást pedig én írtam alá.

Sajnos, az iratok eltűntek...

Alexandreni: A jugoszláv hadügyminisztérium értesítése szerint

az ottani árak 25 százalékkal olcsóbbak.

Ezt a különbséget mivel magyarázza Ön, tábornok ur?

Cihosky kitérőleg válaszolt: Csak ma reggel hallottam az értesítésről, különben ezekkel az árakkal kapcsolatban különböző álhírek vannak forgalomban.

A 25 százalékos árdifferencia csak utólagosan keletkezhetett, a szerződés megkötésekor ilyesmit nem láthattunk előre.

Egyébként az akták nélkül érdemben nem válaszolhatok a kérdésre. A mi kívánságunk az volt, hogy az általunk javasolt típusokat készítse el a Skoda-gyár, míg a cég csak a régi modelleket akarta szállítani.

Valószínű, hogy itt keletkezhetett a 25 százalékos árkülönbség.

Junian: A hadügyminisztériumban milyen bíróságokon ment keresztül a Skoda-gyárnál történt rendelés?

Cihosky válaszában részletesen ismerteti a szokásos eljárási módokat, megállapítja, hogy

a vezérkar helytelenül cselekedett, ha közvetlen levelezésbe bocsátkozott a fegyvergyárral.

Egyébként nem érti, hogy írhat alá egy tábornok olyan beszámolót, amely

ellentétben áll annak a szerződésnek a rendelkezéseivel, amelyről éppen szól.

Cihosky tábornok szenzációs ki-

Eurokra került Kolozsváron Veres Miklós, a huszszoros rablógyilkos

(KOLOZSVÁR.) Olyan fogást csinált ma a rendőrség bűnügyi osztálya, amely a legkitűnőbb külföldi rendőrségnek is dicsőségére válna. Ma délelőtt drámai körülmények között sikerült letartóztatni Veres Miklóst, akinek lelkét több, mint huszszoros rablógyilkosság büne terheli. A szenzációs letartóztatás részletei a következők:

Dr. Rosvan komiszár és Pardi detektív Pulca rendőrkezes utasítására ma délelőtt 10 órakor egy nagyobb ügyben nyomozva, beléptek a Fellegvári-ut 32. számú házba, ahol több prostituált lakik. Az egyik prostituált ágyában meztelen férfi feküdt, aki meglátva a rendőrség embereit, a falfelé fordult és alvást színlelt. Dr. Rosvannak gyanú volt az ember viselkedése és igazolásra szólította fel. Az ágyban fekvő idegen akadózni kezdett, először Kovács Miklós dési lakosnak vallotta magát, de a későbbi beszélgetés során elfelejtette előbbeni nevét és azt mondotta, hogy Molnár Miklósnak hívják.

A detektívek erélyes vallatás alá fogták a férfit és dr. Rosvan rendőrkapitány egy váratlan pillanatban rá kiáltott:

— Maga Veres Miklós, a régóta körözött rablógyilkos!...

A férfi elsárgult, hebegni kezdett:

— Nincs mit tagadnom... Én vagyok Veres Miklós. Négy héttel ezelőtt jöttem haza Magyarországról.

És következik Veres Miklós szörnyű bűnkrónikája: 1924-ben, még a szatmári lovasezred katonája volt. Megszökött ezredétől és Bukarestben meggyilkolt egy gazdag szállodásnőt, akinek pénzét magával vitte. Ezenkívül több rablógyilkosságot követett el az ókirályság területén. Egy brai-lai bank ellen elkövetett amerikai izü bombamerénylet is szerepel a feketelelkű gyilkos borzalmas bűnkrónikájában.

CSENDŐR-GYILKOSSÁG

Az egész ország rendőrségét és csendőrségét mozgósították a romániai Dillingert elfogatására. Egy ízben a csendőröknek sikerült kezét tenniük Veres Miklósról, akit a tövisi vonaton akartak Bukarestbe szállítani. Az állomás melletti csűrben szálltak meg és a kérdéses éjszaka Veres Miklós mind a hat csendőrt megölte.

A csendőrgyilkosság után Magyarországra szökött, ahol a pesti honvédelmi rendőrségbe lépett Molnár Miklós néven. Hamarosan szakított azonban a katonai pályával és betörésekre adta a fejét. Egy szerencsét-

lenül sikerült betörés alkalmával elfogták és 3 évi fegyházra ítélték. Büntetését Vácra ki is töltötte.

Hamarosan meleg lett azonban lába alatt Magyarországon a talaj és működési színhelyét újra Romániába tette át, ahol néhány hetes tartózkodás után a véletlen a hatóságok kezére juttatta.

150 EZER LEJ JUTALOM

A RABLÓGYILKOS FEJÉRE

Több vezető román lap a szörnyű rablógyilkosságok után 150 ezer lej jutalmat tűzött ki Veres Miklós kézrekerítőjének.

A jutalmat dr. Rosvan és Pardi rendőrtisztek kapják.

Elrendelte a törvényszék a gyermekgyilkos Ratiu János elmebeli állapotának megvizsgálását

(KOLOZSVÁR.) A nagy érdeklődéssel várt Ratiu János-féle gyermekgyilkossági per tárgyalását ma délelőtt 9 órakor kezdte meg a törvényszék Martinovich tanácsa. Az elnök megnyitja a tárgyalást s rögtön utána dr. Munteanu védő János kér szót.

Kéri a tárgyalás elhalasztását s kérését a következőképpen indokolja:

Ratiu Jánoshoz letartóztatása óta majdnem mindennap bejárt és beszélgetés közben arra az álláspontra jutott, hogy a gyilkos teljesen beszámíthatatlan állapotban van. Akár mit kérdezett tőle, zavaros válaszokat adott. Kértem dr. Kernbach törvényszéki orvost, hogy vizsgálja meg a vádlott szimulál-e, vagy tényleg elvesztette esztét a tragikus gyilkosság következtében.

Dr. Kernbach eleget tett kérésem-

nek s vagy 15 napig figyelte védenemet és ő is arra a megállapításra jutott, hogy a gyilkos tényleg elmeborult.

Dr. Munteanu ezután elmondja, hogy két héttel ezelőtt Ratiu Jánost meglátogatta a felesége, akivel egy ideig csendesen beszélgetett,

majd ráugrott, többször megütötte s meg akarta fojtani.

A szakértők amennyiben megállapítják azt, hogy Ratiu János esetleg szimulál, csak azután lehet a törvény elé állítani és elítélni. A büntető törvénykönyv idevonatkozó paragrafusában értelmében elmezavarodottakat nem lehet elítélni — végzi be beszédét dr. Munteanu János.

A törvényszék visszavonult és rövid időn belül meghozta a határozatot, amelynek értelmében helyet ad dr. Munteanu kérésének s a tárgyalást augusztus 9-ére halasztotta el.

CENZURAT